

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 63 (3)

IZDAN 1 JUNA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13359

Závody Tatra akciová společnost pro stavbu automobilů a železničních vozů,
Praha - Smichov, Č. S. R.

Pogon i ležišno postavljanje oscilišućih poluosovina.

Prijava od 3 oktobra 1936.

Važi od 1 decembra 1936.

Poznato je ležišno postavljanje osovinskog pogonskog mehanizma i oscilišućih poluosovina motornih vozila, kod kojeg viljuškasto izvedeni unutrašnji krajevi poluosovina imaju ležišne nastavke i obuhvataju parove konusnih zupčanika koji se uzajamno održavaju u vezi i pogon od podužne glavne osovine prenose na poprečne osovine za pogon točkova. U odnosu na ispravan zahvat zubaca i na ugradivanje osovinskog pogonskog mehanizma kao i osovina, nastajuće teškoće se prema jednom ranijem patentu od istoga prijavioca otklanjaju na taj način, što telo-umetak ima ležišta za krajeve viljuškastih krakova poluosovina i takode i ležišta za zupčanike podužne osovine.

Ovo poznato izvođenje se po ovom pronalasku dalje poboljšava na taj način, što se telo u vertikalnoj podužnom glavnom pogonskom osovinom određenoj ravni izvodi što je moguće više pljošte i to naročito na taj način, što se udubljenja za zupčanike premošćuju pljoštima postavljanim u pomenutoj ravni. Ovi pljošti premošćujući delovi mogu se po pronalasku pružati bez prekida preko udubljenja za oba zupčanika.

Dalja nezgoda poznatih izvođenja, koja se sastoji u tome, što su zupčanici jednostrano ležišno oslonjeni, otklanja se po pronalasku time, što je telo - umetak i između oba zupčanika izvedeno cevasto i zupčanici su sa obe strane ležišno postavljeni u spoljnim cevastim odeljcima i u srednjem cevastom odeljku tela-umetka.

Dalje odlike pronalaska se dobijaju iz

primera izvođenja koji je pokazan na priloženom nacrtu i iz sledećeg opisa koji je dat u odnosu na nacrt.

Sl. 1 pokazuje izgled sa strane tela-umetka, delimično u preseku sa glavnom podužnom osovinom i pogonskim zupčanicom.

Sl. 2 pokazuje presek po liniji I-I iz sl. 1.

Telo - umetak 1 je snabdeveno udubljenjima 2,2' za zupčanike 3,3' koji doppevaju u zahvat sa nepokazanim tanjirastim zupčanicima oscilišuće poluosovine. Zupčanici su svojim nastavcima 4,4' ležišno postavljeni sa obe strane u cevastim odeljcima a,a' i b, n. pr. uz upotrebu podesnih ležišta 5,5'. Spoljni cevasti odeljci a,a' imaju ležišne površine 6,6' za u vidu prstenova izvedene krajeve 7,7' nepokazanih viljuškastih krakova poluosovina. Dalje su na cevastim odeljcima a,a' predviđene cilindrične površine 8,8' za utvrđivanje tela-umetka u nepokazanoj kutiji osovinskog mehanizma.

Zupčanici su kod primera izvođenja čvrsto vezani sa, po celoj dužini pružajućom se glavnom podužnom osovinom 9, no ipak se uređaj naravno može upotrebiti i kod predviđanja mehanizma za izravnjanje između zupčanika. Mehanizam za izravnjanje bi podesno na poznat način mogao biti postavljen ispred ili iza stvarnog osovinskog pogonskog mehanizma. Pljošti deo tela-umetka se sastoji iz obimnih zadebljanih rebara 10 i između njih i cevastog odeljka b umetnutih tankih vratova. Kao što se vidi, pljošti su delovi tela-umetka

priključeni na spoljne cevaste odeljke a,a' između ležišnih površina 6,6' i udubljenja 2,2' za zupčanike.

Moguće su mnoge izmene predstavljenog primera izvodenja. Tako se na primer pljošte premošćenje udubljenja 2,2' za zupčanike može pružati samo preko udubljenja, dok bi se tada srednji deo tada obrazovao jedino pomoću cevastog odeljka b. S druge strane može cevasti srednji deo b prema okolnostima takode potpuno izostati ili može biti zamenjen sa dva kratka pored zupčanika postavljena odeljka, koji su međusobno vezani pomoću pljošteg srednjeg dela tela-umetka.

Ako se telo-umetka sastoji iz jednog livenog komada, to mogu ležišne površine biti umetnute u njegove odgovarajuće otvore u vidu prstenova.

Tačno kao kod poznatih izvodenja može osovinski pogon biti složen izvan kutije osovinskog pogonskog mehanizma u jednu gotovu jedinicu i da pravilan zajednički rad delova bude ispitan i u datom slučaju da se izvede podešavanje; gotovo složena i ispravno podešena jedinica se tada kao celina umešta u kutiju osovinskog pogonskog mehanizma.

Patentni zahtevi:

1.) Pogon i ležišno postavljanje oscilujućih poluosovina sa telom-umetkom, koje ima prednja i zadnja ležišta za krajeve

viljuškastih krakova poluosovina kao i ležišta za zupčanike podužne pogonske osovine odnosno osovina, naznačen time, što telo-umetak sa pljoštom, između tanjirastih zupčanika sa poluosovinama uglavnom u jednoj vertikalnoj ravni postavljenim delovima premošćuje udubljenja (2,2') za zupčanike (3,3').

2.) Telo - umetak po zahtevu 1, naznačeno time, što se pljošti delovi tela-umetka pružaju preko udubljenja za oba zupčanika (3, 3').

3.) Telo-umetak po zahtevu 1 ili 2, naznačeno time, što sa obe strane zupčanika koncentrično sa ovima ima cevaste odeljke srazmerno malog prečnika, u kojima su ležišno postavljeni zupčanici obema stranama.

4.) Telo-umetak po zahtevu 1, 2 ili 3, naznačeno time, što ima tri udubljenja za zupčanike prekinuta cevasta odeljka i što su delovi koji premošćuju udubljenja za zupčanike priključeni na spoljne cevaste odeljke između udubljenja za zupčanike i ležišnih mesta za viljuškaste krakove poluosovina.

5.) Telo-umetak po zahtevu 1 do 4, naznačeno time, što pljošti delovi tela-umetka imaju ivični prekrivač koji se pruža ili samo preko udubljenja za zupčanike ili neprekidno preko oba udubljenja za zupčanike i srednjeg dela tela, i koji je sa srednjim cevastim odeljkom tela - umetka vezan pomoću tankih vratova.

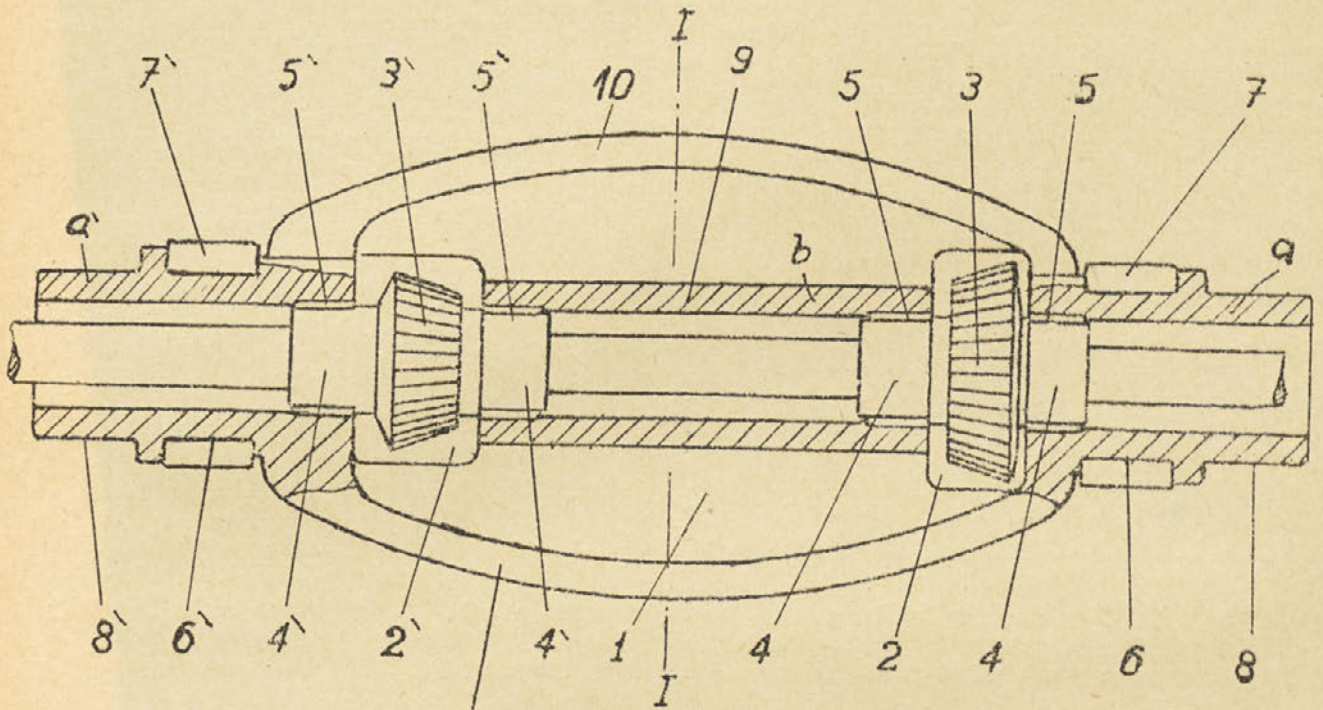

Fig. 1.

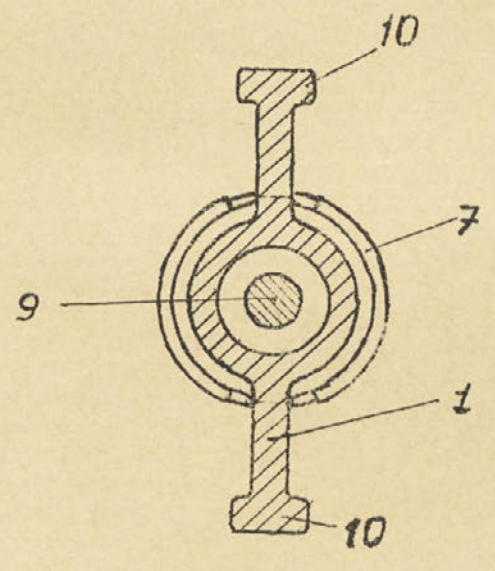

Fig. 2

